

«ΑΝΟΙΧΤΑ» ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ:

ακοῦθθα το χρέμα και θα καταλάβεις
(ακόμα να το καταλάβεις;)

Σύριζα, ήθος, πολιτισμός

Τρελός χαμός με τα στρατόπεδα συγκέντρωσης έγινε το τελευταίο διάστημα. Μέσα σε τρεις μήνες και βάλε, η νέα κυβέρνηση έχει εξαγγείλει τα εξής: θα τα κλείσει ή θα τα μισοκλείσει ή δεν θα τα κλείσει όλα. Θα τα μετατρέψει σε ανοικτά ή μισοανοικτά ή ανοικτά υπό όρους. Το πλούσιο λεξιλόγιο της νέας κυβέρνησης πήρε αναπόφευκτα μπάλα και τους φυλακισμένους μετανάστες, ε.. συγγνώμη τους «παράτυπους» (διάβαζε: αυτοί που κάνουν «παρατυπίες»). Αναλόγως της σχιζοειδούς κατάστασης «είναι-δεν είναι στρατόπεδο συγκέντρωσης», οι έγκλειστοι θα «είναι και δεν είναι» ακριβώς ελεύθεροι. Εξ ου και ακούσαμε για «ελεύθερους με περιοριστικούς όρους», «ελεύθερους με προοπτική», «ελεύθερους εποπτευόμενους». Αυτό θα πει σύριζα-ήθος-πολιτισμός! Αλλά έτσι είναι αυτά. Αμα στο πηδάλιο της μεταναστευτικής πολιτικής βρίσκονται ένας διαπρεπής καθηγητής εγκληματολογίας και μία παλαιάμαχη δικηγόρος των κινημάτων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η συζήτηση για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης δεν μπορεί παρά να είναι υψηλοτάτου επιπέδου. Ωχου μπέρδεμα!

Από την άλλη, γιατί να μπερδευτούμε; Εδώ που τα λέμε δεν πρέπει να υπάρχει κανείς σε τούτη τη χώρα που να 'ναι στ' αλήθεια μπερδεμένος. Η μεταναστευτική πολιτική είναι και θα παραμείνει ίδια ως προς την τεχνητή παρανομοποίηση των μεταναστών. Τα εικοσιπέντε χρόνια της αταλάντευτης στρατηγικής του ελληνικού κράτους «δεν δίνουμε χαρτιά στους μετανάστες και τις μετανάστριες» δεν είναι και λίγα για να τα πετάξει οποιαδήποτε κυβέρνηση στο καλάθι των αχρήστων. Ούτε άλλωστε και ευκαταφρόνητα είναι τα οφέλη για την «εθνική οικονομία» από τη διατήρηση ενός εργατικού δυναμικού έξω από κάθε καθεστώς εργατικού δικαίου.

Οπότε: ουδεμία αλλαγή έγινε, ουδεμία αλλαγή πρόκειται να συμβεί στη μεταναστευτική πολιτική. Αυτό που συμβαίνει, και το έχουμε πει επανειλημμένα σε τούτο το περιοδικό, είναι περιοδικές ρυθμίσεις της αναλογίας ανάμεσα στο νόμιμο και παράνομο κομμάτι του εργατικού δυναμικού στη χώρα, οι οποίες μασκαρεύονται με πλανερους όρους όπως π.χ. «νομιμοποίηση» και ταυτόχρονα, μια διαρκής μάχη πάνω στη νομή των εξουσιών και των ωφελημάτων που προκύπτουν από τη διαδικασία της παρανομοποίησης. Κάθε φορά μάλιστα που αλλάζει η πολιτική ηγεσία του τόπου, η μάχη για το ποια κομμάτια στον κρατικό μηχανισμό και ποιοι ευρύτεροι κύκλοι συμφερόντων γύρω τους θα καρπώνονται και με ποιο τρόπο τα οφέλη της παρανομοποίησης, έρχεται με ιδιαίτερη ένταση στο προσκήνιο. Τούτο το τελευταίο, κρατήστε το: μια τέτοια μάχη θα περιγράψουμε στα παρακάτω. Μέσα από μια επισκόπηση της ειδησεογραφίας του τελευταίου τριμήνου, θα δούμε τι διαδραματίστηκε γύρω από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και τη συνέχιση της ύπαρξής τους. Οδηγός μας, όπως πάντα, η αρχή «ακολουθώ το χρήμα» που σπανίως απογοητεύει.

Τίνος είναι τα στρατόπεδα;

Στις 10 Φεβρουαρίου, ο αρμόδιος για θέματα δημόσιας τάξης δημοσιογράφος της Καθημερινής, Γιάννης Σουλιώτης, εκτός που φρόντισε να επισημάνει ότι η αστυνομία δεν θα είναι απύσχα από τα κέντρα κράτησης («ανοιχτά» ή κλειστά) μάς πληροφορούσε επιπλέον ότι:

Το νεοσύστατο υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής φέρεται να παίρνει υπό τον έλεγχό του τα Κέντρα Κράτησης Μεταναστών. (...) Η ευθύνη της ΕΛ.ΑΣ. φέρεται να περιορίζεται στην περιμετρική φύλαξη των εγκαταστάσεων και όχι στη λειτουργία τους.

Πάντως, σε εισήγησή της προς τον νέο πολιτικό προϊστάμενο του υπουργείου Γιάννη Πανούση, η ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ. τάχθηκε υπέρ της παραχώρη-

σης της αρμοδιότητας των Κέντρων στο νέο υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. «Η απόφαση της νέας κυβέρνησης κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Το ίδιο μοντέλο εφαρμόζεται στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε.», σχολίασε ανώτατος αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ.

(Γιάννης Σουλιώτης, Σε «Ανοιχτής Φιλοξενίας» θα μετατραπούν τα Κέντρα Κράτησης, Καθημερινή 10/2/15)

Ο προσεκτικός αναγνώστης θα πρέπει λογικά να ψυλλιάστηκε ότι η παραχώρηση της αρμοδιότητας της λειτουργίας των κέντρων κράτησης από την αστυνομία σε ένα άλλο υπουργείο είναι... ζήτημα. Μην γελιέστε από τη διαβεβαίωση του ανώτατου αξιωματικού της ΕΛ.ΑΣ. ότι η αστυνομία δεν έχει πρόβλημα. Γιατί είναι γεγονός πως λίγες αράδες πάνω από τη δήλωσή του, στο δημοσίευμα γραφόταν πως «η ευθύνη της ΕΛ.ΑΣ. περιορίζεται...». Ως γνωστόν, στις κρατικές υπηρεσίες δεν αρέσουν διόλου οι περιορισμοί στις ευθύνες, όταν μάλιστα αυτές οι ευθύνες αποφέρουν χρηματικά οφέλη. Γιατί ο περιορισμός των ευθυνών πηγαίνει παρέα με την υποβάθμιση, την υποχρηματοδότηση και πάει λέγοντας. Αλλά ας μην βιαζόμαστε για συμπεράσματα. Λίγες μέρες αργότερα, ο ίδιος δημοσιογράφος μάς επεσήμανε ξανά ότι:

Ακόμα δεν είχαν καθοριστεί οι περιοχές ευθύνης των δύο υπουργείων, με πηγές του νεοσύστατου υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής να διευκρινίζουν ότι, εφόσον θα υπάρχουν και κλειστά κέντρα, είναι απαραίτητη η συναρμοδιότητα.

(Γιάννης Σουλιώτης, Προς αναστολή λειτουργίας η Αμυγδαλέζα, Καθημερινή 17/2/2015)

Να και πάλι το ζήτημα της αρμοδιότητας. Να πάλι που οι μεν διαβεβαιώνουν τους δε, ότι εφόσον θα υπάρχουν και κλειστά κέντρα κράτησης, όλοι θα μείνουν ικανοποιημένοι με τις ευθύνες τους, τις αρμοδιότητές τους και τα σχετικά νταραβέρια τους.

Παράλληλα βέβαια, μέσα στον Φλεβάρη, άρχισαν να φουντώνουν και οι εξαγγελίες ότι σταδιακά θα αρχίσουν να απελευθερώνονται οι έγκλειστοι στα κέντρα κράτησης μετανάστες που κρατούνταν πέραν του βήνου· πως η Αμυγδαλέζα είναι ένα τερατούργημα της προηγούμενης κυβέρνησης που πρέπει να κλείσει και τα σχετικά. Στο περιθώριο ωστόσο των καταγγελιών από τους καλοκάγαθους τιμονιέρηδες της μεταναστευτικής πολιτικής, έρχονταν στην επιφάνεια συγκεκριμένες δυσλειτουργίες. Να μια πρώτη:

Αξίζει να σημειωθεί ότι τους τελευταίους μήνες έχει παρουσιαστεί «εμπλοκή» στη διαδικασία σίτισης των κρατούμενων καθώς οι εταιρείες τροφοδοσίας (catering) παραμένουν ανεξόφλητες από τον περασμένο Αύγουστο για λόγους που συνδέονται με αποφάσεις του Νομικού Συμβουλίου και της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου.

(Ελεύθεροι όσοι κρατούνται 6 μήνες και οι «ευάλωτοι», Καθημερινή 18/2/2015)

Το γεγονός ότι η σίτιση είχε τεθεί υπό δημοσιονομικό έλεγχο από τον Αύγουστο του 2014 προφανώς και δεν είχε σχέση με την πρόθεση να τρώνε καλά οι έγκλειστοι αλλά... αυτοί που τους σιτίζουν. Σύμφωνα με το Βήμα δεν δίνονταν τα ποσά που προβλέπονταν στην εταιρεία σίτισης κι «έτσι οι μερίδες φαγητού μίκραιναν»¹. Σκαλίζοντας λίγο παραπάνω τη λειτουργία της Αμυγδαλέζας το τελευταίο διάστημα, πέρασε και σ' άλλες «εμπλοκές»:

Όπως μάλιστα αποκαλύπτεται, από τα τέλη Δεκεμβρίου έχει διακοπεί η παροχή ιατρικής και φαρμακευτικής φροντίδας στους κρατούμενους αλ-

λοδοπούς. Σύμφωνα με εκπροσώπους Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (ΕΚΕΠΥ) έχει εδώ και μήνες διακόψει τις πληρωμές προς συμβεβλημένους ιδιωτικούς ιατρούς και ΜΚΟ που είχαν αναλάβει τη φροντίδα των μεταναστών.

Την Τρίτη ανοίγουν οι πύλες εξόδου της Αμυγδαλέζας, Καθημερινή, 19/2/2015

Και αρκετές μέρες αργότερα, συναντούμε την εξής αναφορά:

Εδώ και ένα τρίμηνο δεν έχουν πληρωθεί 250 διερμηνείς, κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι που απασχολούνται στα κέντρα κράτησης όλης της χώρας. Οι μισθοί τους καλύπτονται από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής και οι συμβάσεις τους λήγουν τον Ιούνιο.

Το παρασκήνιο και ο σάλος με τη διαταγή, Καθημερινή 5/3/2015

Καθυστερήσεις στις πληρωμές, εμπλοκές, δυσλειτουργίες. Παραθέτουμε τις παραπάνω αναφορές για να δείξουμε πως πίσω από τις εξαγγελίες για την απελευθέρωση των φυλακισμένων μεταναστών από την Αμυγδαλέζα και αλλού, κρύβονταν προβλήματα χρηματοδότησης των εταιρειών και όλων αυτών των ανθρωπιστών που εξασφάλιζαν επαρκέστατα τη «σίτισή» τους από τη λειτουργία του στρατοπέδου. Και όχι η καλή καρδιά του Πανούση και της Χριστοδουλοπούλου. Τα προβλήματα μάλιστα αυτά, όπως θα δούμε αμέσως παρακάτω, προέκυψαν εν μέρει από τις αναδιατάξεις στα ευρωπαϊκά ταμεία.

Ας επιστρέψουμε όμως στο επίδοκο θέμα των αρμοδιοτήτων που λέγαμε και παραπάνω, μιας και εμπλέκεται κι αυτό με τον τρόπο του στο όλο φούντωμα της συζήτησης. Προς τα τέλη του Φλεβάρη, η Τασία Χριστοδουλοπούλου δήλωσε σε συνέντευξη τα εξής:

[Δημ/φος]: Ο στόχος είναι όλα τα κέντρα κράτησης να μετατραπούν σε ανοιχτές δομές;

[Τασία Χρ.]: Όχι, θα μείνουν κάποια κλειστά, αλλά δεν ξέρουμε ποια

και πόσες θέσεις θα έχουν. Όμως τα χρήματα από τα ευρωπαϊκά κονδύλια θα πάνε στην υποδοχή, στις ανοιχτές δομές φιλοξενίας και στην κοινωνική ένταξη. Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα ΑΣΥΛΟ θα έρθει στο υπ. Εσωτερικών από την αστυνομία, η οποία θα κρατήσει τη χρηματοδότηση από το ταμείο Ασφάλεια και Εξωτερικά Σύνορα.

(Τασία Χριστοδουλοπούλου, «Όλα τα κονδύλια σε υποδοχή, φιλοξενία, ένταξη», Καθημερινή, 22/2/2015)

Επιτέλους, μια πρώτη και ειλικρινέστερη εξήγηση για τις εξαγγελίες περί «ανοιχτών» κέντρων κράτησης. Στην ουσία, η Τασία εξηγεί πως: τα κέντρα κράτησης ως φυλακές θα παραμείνουν. Τα κέντρα Πρώτης Υποδοχής και πάλι ως φυλακές για την καταγραφή των μεταναστών θα παραμείνουν. Για τους αιτούντες άσυλο προβλέπονται «ανοιχτές δομές φιλοξενίας και ένταξης» (θα πούμε παρακάτω γι' αυτές). Η αστυνομία θα διατηρήσει κάποια χρηματοδότηση αλλά θα χάσει εκείνη που αφορά το άσυλο και τα κέντρα Πρώτης Υποδοχής, την οποία χρηματοδότηση θα κερδίσει ένας άλλος φορέας: το υπ. Μεταναστευτικής Πολιτικής, του οποίου θα ηγείται η Τασία. Εξάίσι! Αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε επιτέλους τις προθέσεις της υπουργού μας με το καλοσυνάτο πρόσωπο. Αλλά ας βοηθήσουμε κι εμείς λίγο παραπάνω στην ερμηνεία.

Τα ευρωπαϊκά ταμεία που χρηματοδοτούσαν την Ελλάδα για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης υπέστησαν μέσα στο 2014 μία αλλαγή². Από τέσσερα που ήταν συγχωνεύτηκαν στα εξής δύο: 1) Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Αυτό το ταμείο θα δίνει λεφτά από το 2014 έως το 2020 για την υποδοχή, τις διαδικασίες ασύλου και την «ένταξη των μεταναστών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο». Με αυτό το ταμείο, νταραβέρια ΔΕΝ θα έχει πλέον το υπ. Δημόσιας Τάξης και άρα η αστυνομία, αλλά το υπουργείο Εσωτερικών και άρα η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής με ηγέτιδα την Τασία. 2) Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Αυτό το Ταμείο θα δίνει λεφτά για τον έλεγχο των συνόρων, την αγορά εξοπλισμού και τα σχετικά, όπως και τη διασυνοριακή συνεργασία. Με αυτό θα νταραβερίζεται το υπ. Δημόσιας Τάξης και άρα η αστυνομία. Προς το παρόν βέβαια παίζει αναμονή, μιας και «η ανακατανομή των κονδυλίων του νέου ταμείου καθυστερεί και δεν αναμένονται εκταμιεύσεις πριν από το 2016»³.

Να λοιπόν ορισμένες εξελίξεις που εξηγούν την υπόκωφη γκρίνια περί αρμοδιοτήτων, συναρμοδιοτήτων, τις καθυστερήσεις και τις εμπλοκές στη λειτουργία των κέντρων κράτησης. Έλεγχος στις ροές χρηματοδότησης δεν θα έχει αποκλειστικά η αστυνομία, αλλά και ένας άλλος νεοσύστατος φορέας με προϊστάμενη την Τασία. Γκρίνια συνεπώς οι μπάτσοι, παρότι δεν τα χάνουν κι όλα αλλά κάτι χάνουν. Τούμπες η Τασία, η πληθώρα των μκο, οι δήμοι και οι ιδιοκτήτες ακινήτων που παίρνουν σειρά προτεραιότητας για το Ταμείο που υπόσχεται φράγκα. Με την ευκαιρία, ας επαναφέρουμε κι αυτό που είπαμε εξαρχής: η μάχη για το ποια κομμάτια του κρατικού μηχανισμού και ποιοι ευρύτεροι κύκλοι συμφερόντων γύρω τους θα καρπώνονται και με ποιον τρόπο τα οφέλη της παρανομοποίησης των μεταναστών εργατών, έρχεται τακτικά με ιδιαίτερη ένταση στο προσκήνιο, πόσο μάλλον όταν αλλάζει η πολιτική ηγεσία.

Έχει ψωμί για όλους, το πάρτι δεν είναι για ολίγους

Ας προχωρήσουμε όμως στο βηματισμό της επικαιρότητας. Έχουμε να δούμε κι άλλα. Μετά τους τρεις θανάτους (για την ακρίβεια κρατικές δολοφονίες) μεταναστών στα κέντρα κράτησης, ο Πανούσης συγκλονισμένος επισκέφτηκε την Αμυγδαλέζα, στα μέσα του Φλεβάρη, με δηλώσεις του είδους «Τα κέντρα κράτησης τελειώνουν». Λίγες μέρες αργότερα, που ηρέμησε, είπε στην εκπομπή «Τελευταία Λέξη» του Παύλου Τσίμα στον Σκάι (22/2) τα εξής:

Τα άλλα κέντρα κράτησης μετατρέπονται εύκολα σε ανοικτά κέντρα φιλοξενίας. Έτσι λένε οι ειδικοί. Στην Αθήνα αυτό δεν γίνεται. Είναι δύσκολο. Έχει μια αστυνομική λογική η Αμυγδαλέζα.

Αφού λοιπόν παραδέχτηκε ότι τα κέντρα κράτησης έχουν μια λογική αστυνόμευσης των μεταναστών δίχως χαρτιά και ότι αυτό είναι δύσκολο να πάψει να συμβαίνει, θέλησε στη συνέχεια να καθησυχάσει τους νοικοκυραίους λέγοντας πως όσοι μετανάστες αφήθηκαν ελεύθεροι, αλλά και όσοι παραμένουν κρατούμενοι «δεν είναι εγκληματίες. Δεν έχω τέτοια στοιχεία για τους περισσότερους απ' αυτούς. Υπάρχουν 200 με 300 χιλιάδες μετανάστες δίχως χαρτιά. Γιατί φοβάστε τους 1.500 στην Αμυγδαλέζα;»⁴. Και μιας και ο ειδικός στην εγκληματολογία και την αστυνόμευση υπουργός γνωρίζει από ακαδημαϊκό χέρι τα πολυδιάστατα οφέλη της παραγωγικότητας μιας απαγόρευσης, έριξε και τις προτάσεις του για τους μη εγκληματίες που κάνουν όμως «παρατυπίες»:

Να τους δώσουμε δυνατότητα περιορισμένου δικαιώματος εργασίας. Η ελληνική ύπαιθρος έχει ανάγκη από χέρια. Οι πιο πολλοί με μια βμηνη αναβολή επαναπροώθησης, αυτό είναι το ζητούμενο, και θ' αποκτήσουν κάποια αυτοεκτίμηση, κάποια χρήματα και θα μπορούν να βοηθήσουν ίσως τις οικογένειές τους και θα φύγουν απ' το μυαλό τους οι κακές ιδέες.

(Εκπομπή «Τελευταία Λέξη» του Π. Τσίμα, Σκάι 22/2/15)

Μ' αυτά και μ' αυτά, οι αναδιατάξεις πάνω στην νομή των εξουσιών που παράγονται από τη παρανομοποίηση των μεταναστών εργατών, φαίνεται ότι ανησύχησαν κάποιους κύκλους μέσα στο αστυνομικό σώμα. Εξ ου και στα δημοσιεύματα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Φλεβάρη τονίζονταν πράγματα του είδους: «κορυφαίο στέλεχος του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη διευκρίνισε ότι ορισμένα από τα υφιστάμενα κέντρα κράτησης θα παραμείνουν σε λειτουργία και δεν θα μετατραπούν σε ανοιχτές δομές»⁵. Διόλου τυχαία, στις αρχές του Μαρτίου, ξέσπασε στα μμε το «σκάνδαλο» ότι εκδόθηκε διαταγή να αφεθούν ελεύθεροι όλοι οι μετανάστες από τα κέντρα κράτησης, ανεξάρτητα από το χρόνο κράτησής τους. Ένας ακροδεξιός

υποστράτηγος της ΕΛ.ΑΣ. ονόματι Γ. Νίτσας⁶, που σημειωτέον είχε αντικατασταθεί παρέα με άλλους αξιωματικούς της αστυνομίας μετά τη δολοφονία του Π. Φύσσα, δήλωσε πως είχε δεχτεί παρέμβαση από το υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για να εκδώσει τη σχετική διαταγή⁷. Στην υπόθεση παρενέβη δυναμικά ο Γ. Πανούσης, ο οποίος:

απέδωσε τον θόρυβο που προκλήθηκε αρχικά σε «αποκυήματα φαντασίας» και εν συνεχεία σε «προβοκάτσια» προσπαθώντας να δικαιολογήσει την άγνοιά του για όλα είχαν προηγηθεί(…) Αρχικά έκανε λόγο για «ζούγκλα παραπληροφόρησης», στρέφοντας τα πυρά του κατά των ΜΜΕ. Ακολούθως ζήτησε παραιτήσεις αξιωματικών, με το επιχείρημα ότι η διαταγή εκδόθηκε παράτυπα και δίχως να τηρηθεί η ιεραρχία.

(Το παρασκήνιο και ο σάλος με τη διαταγή, Καθημερινή 5/3/15)

Δεν είναι περίεργο, ούτε και η πρώτη φορά, που ο πολιτικός προϊστάμενος του υπουργείου Δημόσιας Τάξης δηλώνει άγνοια, ζητάει παραιτήσεις και υπονοεί ότι δεν ελέγχει το αστυνομικό σώμα. Πόσο μάλλον όταν μιλάμε για ένα σώμα που τόσα χρόνια έχει γιγαντωθεί ως μηχανισμός και συμφέροντα μέσω της διαδικασίας παρανομοποίησης των μεταναστών εργατών. Δεν υπονοούμε φυσικά ότι ο κύριος Πανούσης είναι κάποιου είδους αθώα περιστερά, ούτε και άσχετος με τους αστυνομικούς μηχανισμούς. Το βιογραφικό του άλλωστε είναι πλούσιο σε συνεργασίες με δαύτους. Εδώ, προσπαθούμε απλά να περιγράψουμε την πραγματική διαμάχη γύρω από τα κέντρα κράτησης, η οποία απέχει μακράν των δηλωμένων «αγνών προθέσεων» περί κατάργησής τους. Στην προκειμένη, η οργή του Πανούση για την προβοκάτσια που υπέστη από κύκλους της αστυνομίας μέσω της επίμαχης διαταγής, οδήγησε τον ίδιο μόλις δύο-τρεις μέρες αργότερα να πάρει την εκδίκησή του. Αυτός ήταν και ο λόγος που προέβη άμεσα στις γνωστές καταγγελίες για το πάρτι που έχουν στήσει υψηλόβαθμοι αξιωματικοί της αστυνομίας πάνω στα κέντρα κράτησης. Ναι, λοιπόν, μην έχετε ουδεμία αμφιβολία. Οι αποκαλύψεις που έγιναν από τον υπουργό ότι αξιωματικοί υψηλόβαθμοι κερδοσκοπούσαν με τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τα τροφεία του Έβρου, της Αμυγδαλέζας και τις πτήσεις τσάρτερ για απέλαση ήταν στο πλαίσιο της αντεκδίκησής του⁸. Κι ένα μήνυμα σε συγκεκριμένα υψηλά κλιμάκια της αστυνομίας πως έχει ράμματα για τη γούνα τους, την επόμενη φορά που θα θελήσουν να τον στριμώξουν.

Συνεχίζουμε. Όσο λοιπόν εμείς οι υπόλοιποι καλούμασταν να πιστέψουμε στις αρχές του Μαρτίου πως τα κέντρα κράτησης κλείνουν και οι μετανάστες αφήνονται

ελεύθεροι σε αυτή τη χώρα της αγάπης και της ζεστασιάς για τον συνάνθρωπο, παράλληλα συνέβαιναν τα εξής. Η Τασία Χριστοδουλοπούλου δήλωνε πως:

[η Αμυγδαλέζα] εμβληματικά θα έπρεπε να κλείσει. Αλλά αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Για να μην αντιμετωπίσουμε ζητήματα επιστροφής χρημάτων στα ευρωπαϊκά ταμεία πρέπει να δούμε πώς θα αξιοποιηθεί μετά το κέντρο. (Μετά την Αμυγδαλέζα, αβέβαιο ξεκίνημα, Καθημερινή 1/3/15)

Δεν έχουμε αμφιβολία ότι τα φράγκα που έφαγε κόσμος και κοσμάκης από την Αμυγδαλέζα δεν θα χρειαστεί να επιστραφούν στους Ευρωπαίους. Κάπως θα αξιοποιηθεί ουσιαστικά το κέντρο που «εμβληματικά θα έπρεπε να κλείσει» αλλά ουσιαστικά θα πρέπει να συνεχίσει (γιατί είπαμε: έχει μια «αστυνομική λογική» το στρατόπεδο), ώστε να φάει κι άλλος κόσμος και κοσμάκης κι άλλα φράγκα. Μέχρι εμείς οι υπόλοιποι να δούμε τι θα κατεβάσει η κούτρα των υπουργών για την Αμυγδαλέζα, ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συνοριακών Φυλάκων, Παναγιώτης Χαρέλας, είπε να μην χάσει χρόνο κι έσπευσε να συναντηθεί με την Τασία Χριστοδουλοπούλου στις 17 του Μάρτη, για να φύγει από τη συνάντηση καθησυχασμένος δηλώνοντας ότι: «Τα κέντρα κράτησης που λειτουργούν σε Παράνοστη Δράμας, Ξάνθη και στο Φυλάκιο του Έβρου δεν πρόκειται να μετατραπούν σε ανοικτές δομές»⁹.

Παράλληλα, εκείνη η ιδέα του Πανούση να δουλέψουν οι αποφυλακισμένοι μετανάστες ως εποχιακοί εργάτες δεν έπεσε και τελειώς στο βρόντο. Ο πασόκος Βασίλης Χρονόπουλος, πρώην σύμβουλος στο υπ. Εσωτερικών και τώρα υπεύθυνος του κόμματος πάνω στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επανέφερε το ζήτημα, με αφορμή τον ερχομό της άνοιξης όπου το ελληνικό κράτος κάθε χρόνο καλεί από το εξωτερικό 18.000 μετανάστες να έρθουν στη χώρα για να δουλέψουν στη γεωργία και την αλιεία:

Εφόσον έχουμε τόσους άτυπους μετανάστες, γιατί δεν προχωράμε στις προσωρινές εξάμηνες άδειες αναβολής απομάκρυνσης με δικαίωμα εργασίας στον αγροτικό χώρο μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες επιστροφής τους αντί της μετάκλησης εποχικών εργατών από το εξωτερικό; (Κρίση ασυνεννοησίας για μετανάστες, Καθημερινή 8/3/15)

Και για να μην έχουμε αμφιβολία ότι αυτές οι ιδέες έρχονται ουρανοκατέβατες στα κεφάλια των υπουργών και των συμβούλων, μάθαμε μέσω της εφημερίδας Καθημερινή που τις υποστηρίζει ένθερμα, ότι ο νόμος 3907 του 2011 – ο νόμος χοντρικά για το καθεστώς λειτουργίας των κέντρων κράτησης τον οποίο συνεχώς δηλώνει ότι εφαρμόζει η Τ. Χριστοδουλοπούλου-προβλέπει ότι οι μετανάστες που έχουν λάβει εξάμηνη αναστολή απέλασης μπορούν να απασχολούνται ως μισθωτοί σε συγκεκριμένους τομείς και περιοχές της χώρας, κι αυτό μπορεί να γίνει με την έκδοση ενός Προεδρικού Διατάγματος «που μέχρι στιγμής δεν έχει εκδοθεί»¹⁰. Έτσι λοιπόν κύλησε σχεδόν ολόκληρος ο Μάρτης: με εξαγγελίες, προτάσεις, στραβώματα, αρμοδιότητες που χάνει η αστυνομία, αρμοδιότητες που κερδίζουν άλλοι φορείς, στρατόπεδα που κλείνουν και δεν κλείνουν, και κάτι δεκάδες απελευθερωμένους μετανάστες να πρέπει να σκεφτούν πώς δεν θα τους μπουν κακές ιδέες, γιατί αλλιώς θα σκεφτεί γι' αυτούς ο Πανούσης. Καλό είναι να συγκρατήσουμε ως εδώ, ότι το χάος που περιγράψαμε στα παραπάνω προέκυψε από τη σύγκρουση αντιτιθέμενων συμφερόντων και πιο συγκεκριμένα από τις προσπάθειες για μια νέα αναδιάρθρωση στη νομή των ευρωπαϊκών πόρων ανάμεσα στους παλιούς και νέους αρμόδιους κρατικούς φορείς.

«Έρχονται τα κονδύλια, ας ξεκαθαρίσουμε τη μοιρασιά...»

Φτάνοντας αισίως στα μέσα του Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε τι ποσό θα διαθέσει τελικά στα δύο ευρωπαϊκά Ταμεία για τη Μετανάστευση: 2,4 δις ευρώ στο Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης για το διάστημα 2014-2020. Και 2,8 δις ευρώ στο Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας της ΕΕ για το ίδιο πάλι διάστημα¹¹. Όπως ήταν αναμενόμενο εδώ στην Ελλάδα, έπειτα από την περίοδο αναμονής του προηγούμενου διαστήματος, το χάος, τις δηλώσεις πάνω στις δηλώσεις, τις «εμπλοκές», τις εξαγγελίες, τις προβοκάσιες και τα συναφή, η συζήτηση απέκτησε κι αυτή από τα μέσα του Μαρτίου κι έπειτα καλύτερο προσανατολισμό: οι

αρμοδιότητες σιγά σιγά ξεκαθαρίστηκαν, το ποιος θα πάρει και πόσα άρχισε να μπαίνει με μεγαλύτερη ορατότητα στο τραπέζι των συνδιαλλαγών, όλοι κοινώς προετοιμάστηκαν να πάρουν θέσεις κάτω από την υπόσχεση του ζεστού ευρωπαϊκού χρήματος.

Ας ξεκινήσουμε πρώτα με το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων. Με την οριστικοποίηση της κατάστασης των ευρωπαϊκών ταμείων στα μέσα του Μαρτίου, δόλου τυχαία οριστικοποιήθηκαν και οι αρμοδιότητες της υπουργού Τασίας Χριστοδουλοπούλου. Ο Αλέξης υπέγραψε Προεδρικό Διάταγμα στις 8 Απριλίου που δίνει στην Τασία σαφείς αρμοδιότητες, ανάμεσα στις οποίες ξεχωρίζουμε τις εξής:

Της Υπηρεσίας Ασύλου (Κεντρικής Υπηρεσίας και Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου), της Αρχής Προσφυγών και της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής (Κεντρικής Υπηρεσίας, Κέντρων Πρώτης Υποδοχής και εκτάκτων ή κινητών Μονάδων Πρώτης Υποδοχής) του πρώην Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, με το σύνολο των οργανικών μονάδων που υπάγονται σε αυτές.

(...) ο διορισμός των Διευθυντών της Κεντρικής Υπηρεσίας Ασύλου, της Αρχής Προσφυγών και της Κεντρικής Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής.

Τα ερωτήματα και οι αποφάσεις για την επιλογή, προαγωγή, τοποθέτηση, μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση και μετάταξη του προσωπικού κάθε φύσης και σχέσης εργασίας των υπηρεσιών και νομικών προσώπων, που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της.

(ΦΕΚ τεύχος 568, τόμος δεύτερος, 8/4/2015)

Ουκ ολίγα πράγματα έχει να κάνει η Τασία με το ζεστό ευρωπαϊκό ρευστό. Θα έχει τη διαχείριση της εσωτερικής λειτουργίας των κέντρων κράτησης και των «δομών φιλοξενίας» αιτούντων άσυλο, θα διορίζει διευθυντές, θα προσλαμβάνει ιδιώτες (π.χ. συριζαίους κοινωνικούς λειτουργούς), πράγματα που μέχρι πρότινος ήταν στις αρμοδιότητες του υπουργού Δημόσιας Τάξης. Ούτε όμως και το υπουργείο Δημόσιας Τάξης θα μείνει άνευ αρμοδιοτήτων και κονδυλίων. Αυτό θα έχει να λαμβάνει από το δεύτερο ευρωπαϊκό ταμείο, που αφορά την «ασφάλεια των συνόρων».

Κι έτσι μέσα στον μήνα Απρίλιο, καθώς πλέον ξεκαθαρίστηκαν οι αρμοδιότητες και ο επιμερισμός των κονδυλίων ανάμεσα στο Γιάννη και την Τασία, ήρθε στο φως μια σωρεία αιτημάτων από τους ενδιαφερόμενους. Ας δούμε ένα-ένα τα κοράκια που έσπευσαν να κάνουν ουρά για το ταμείο..

Οι μκο. Όσες διαθέτουν ξενώνες φιλοξενίας ανήλικων μεταναστών δίχως χαρτιά, άρχισαν να τροφοδοτούν μέσα στον Απρίλιο δημοσιεύματα σχετικά με την ένταση του «προβλήματος». Ότι οι ανήλικοι δεν καταγράφονται σωστά, ότι αποδρούν απ' τους ξενώνες και ξαναπέφτουν στα κυκλώματα και κανείς δεν ξέρει τι απογίνονται, ότι έχουν αυξηθεί ως αριθμός¹². Με άλλα λόγια «δώσε και μένα μπάρμπα»: οι μκο γνωρίζουν ότι προβλέπονται φράγκα για τις δομές ανήλικων από το ευρωπαϊκό Ταμείο Μετανάστευσης, με το οποίο έχει να κάνει η Τασία.

Οι λιμενικοί. Έπειτα από συνάντηση με την Τασία, τον άντρα της Τασίας Θ. Δρίτσα (βλ. αναπληρωτή Υπουργό Ναυτιλίας) και τον Γιάννη και την Τασία στις 31 Μαρτίου, τόνισαν κι αυτοί πως «αυτό που ζητάμε είναι οι επιχειρησιακοί πόροι του Λιμενικού να διατίθενται στη φύλαξη των συνόρων και όχι στη διαχείριση των παράτυπων μεταναστών»¹³. Με άλλα λόγια: εμείς οι λιμενικοί ούτως ή άλλως κονδύλια δεν προβλέπεται να παίρνουμε για να φυλάμε μετανάστες στην αυλή των γραφείων μας. Προβλέπεται όμως, από το δεύτερο ευρωπαϊκό Ταμείο για την Ασφάλεια, χρήμα για εξοπλισμό. Οπότε, «δώσε και μένα μπάρμπα» να πάρουμε κανένα σκάφος. Το αίτημα απευθύνθηκε κυρίως στον άντρα της, Θ. Δρίτσα, ο οποίος ήδη από τον Φλεβάρη, κατά την παραλαβή λιμενικού σκάφους από τα ναυπηγεία της Κροατίας είχε εξαγγείλει πως «η σκέψη μας αναπόφευκτα πηγαίνει στην ανάγκη από εδώ και πέρα κάθε πλωτό μέσο που έχει ανάγκη το ΛΣ αλλά και γενικότερα οι Ενοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας, να κατασκευάζεται στη χώρα μας. (...)Είμαστε πολύ χαρούμενοι που αρχίζει αυτό το πρόγραμμα και υλοποιείται αξιοποιώντας και κοινοτικά κονδύλια. Θέλω να πιστεύω ότι με αυτά τα μέσα το Λιμενικό θα μπορεί από καλύτερη θέση να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις είτε αυτό είναι οργανωμένο έγκλημα είτε λαθρεμπόριο είτε ναρκωτικά είτε η φύλαξη των συνόρων»¹⁴. Να σου και τα κοινοτικά κονδύλια για να φτιάχνονται σκάφη του λιμενικού στα ναυπηγεία της

χώρας, να φυλάσσονται τα σύνορα της χώρας, να τονώνεται παράλληλα η οικονομία της χώρας. Τι καλά.

Οι συνοριοφύλακες. Αυτοί, είπαμε, έσπευσαν πρώτοι-πρώτοι να καταθέσουν διπλότυπο στο ταμείο, όταν συναντήθηκαν με την Τασία στις 17 Μάρτη. Στις αρχές του Απρίλη, είπαν απλώς να υπενθυμίσουν το ζητημάκι τους: «*Πώς θα ανταποκριθούν τα κέντρα άσυλο στις μεταναστευτικές ροές με μείωση 30% του αναγκαίου προσωπικού*»¹⁵ διά στόματος του γενικού γραμματέα τους. «Δώσε, λοιπόν, και μένα μπάριμπα» να παραμείνω δεσμοφύλακας στο κέντρο κράτησης γιατί είναι και γαμώ τα επαγγέλματα.

Και φυσικά... οι δήμαρχοι: «*Αν δεν δώσει χρήματα να ξεχάσει οτιδήποτε*»¹⁶, διαμήνυσε χαρακτηριστικά στέλεχος της ΚΕΔΕ (Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας) προς την Τ. Χριστοδουλοπούλου έπειτα από συνεδρίαση μαζί της στις 16 Απριλίου. Αφορμή ήταν η πρόταση της Χριστοδουλοπούλου ότι αναζητούνται χώροι στα αστικά κέντρα στην ηπειρωτική Ελλάδα:

για να μεταφερθούν μετανάστες από τα νησιά άμεσα και συντεταγμένα, [ότι] οι χώροι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε για μικρό είτε για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (...) οπότε και θα ενταχθούν στα προγράμματα χρηματοδότησης της Ε.Ε. (...) και οι χώροι αυτοί να είναι κλειστοί ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα...

(Χριστοδουλοπούλου: «Υπό αυστηρούς όρους παροχή βοήθειας στους μετανάστες», Καθημερινή 17/4/15)

Στην πρόταση ανταποκρίθηκε ο Δήμαρχος Αθηναίων Γ. Καμίνης που κατέθεσε στην υπουργό «*το αποτύπωμα των περίπου 1.800 άδειων κτιρίων και διαμερισμάτων που βρίσκονται στα όρια του Δήμου*» για να λειτουργήσουν ως κέντρα πρώτης υποδοχής ή «*δομές φιλοξενίας*»¹⁷. Δεν έχουμε αμφιβολία ότι σειρά θα πάρουν και άλλοι δήμαρχοι, αναλόγως του πόσο ακριβά θα πουλήσουν τις «*τοπικές αντιδράσεις*». Άλλωστε, στις 20 Απριλίου η Τ. Χριστοδουλοπούλου σε επιστολή της προς τους περιφερειάρχες έγινε ακόμα πιο συγκεκριμένη. Οι «*ανοικτές δομές φιλοξενίας*» για αιτούντες άσυλο είναι «*αυτόνομα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, (...) με αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων. Τα προγράμματα παρέχουν ένα φάσμα υπηρεσιών (στέγαση, σίτιση, παροχές ειδών ένδυσης, υπόδησης κ.ά.). Αποφεύγεται η «γκετοποίηση» και υποβοηθείται η κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων. Μετακλιέται το οικονομικό όφελος στην τοπική οικονομία (καθώς οι πόροι διοχετεύονται σε ιδιοκτήτες ακινήτων). Το τελικό κόστος ανά άτομο ανέρχεται σε 11 ευρώ/ημερησίως (κατώτερο του υφιστάμενου ταμείου ανεργίας)*»¹⁸.

Με λίγα λόγια, μκο, λιμενικοί, συνοριοφύλακες, δήμαρχοι και στο βάθος ιδιοκτήτες ακινήτων: για όλους προβλέπονται (και πάλι) παράδες. Τζάμπα ο θόρυβος, τζάμπα οι απειλές ότι θα αφήσουμε τους «*λαθραίους*» ελεύθερους στις πλατείες να λιάζονται ή τους τζιχαντιστές αμολημένους στην Ευρώπη. Τις κινδυνολογίες «*ότι θα δώσουμε σε όλους χαρτιά να πάνε στην Ευρώπη*» απέρριψε κομψά η Τασία λέγοντας: «*Υπάρχουν συνθήκες που μας δεσμεύουν και από τις οποίες ωφελούμαστε*»¹⁹.

«*Ωφελούμαστε*» από τις ευρωπαϊκές συνθήκες: το λένε επί λέξει οι ίδιοι οι συριζαίοι, το λένε τόσα χρόνια οι προκάτοχοί τους, οπότε τι καλύτερο για τον επιλογό αυτού του μακροβουτιού στην επικαιρότητα; Θα παρατείνουμε λίγο μόνο ακόμη το κλείσιμό μας, για να μην αφήσουμε αμνημόνευτη την παρέμβαση στη συζήτηση του αγαπητού σε όλα τα Εξάρχεια Ν. Δένδια. Σε ερώτησή του προς τον υπουργό Εσωτερικών, Ν. Βούτση, για την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, αφού γκρίνιαξε για την «*αφαίρεση των Υπηρεσιών Ασύλου, Πρώτης Υποδοχής κλπ από το πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης*» και την ανάθεσή τους στην Τ. Χριστοδουλοπούλου, επισήμανε τα εξής:

Η ανακατανομή αυτή αρμοδιοτήτων προκαλεί διάσπαση εποπτείας των υπηρεσιών που είναι οι δυνητικοί ωφελούμενοι από τα νέα ταμεία (Σώματα Ασφαλείας / πολιτικές Υπηρεσίες Ασύλου – Πρώτης Υποδοχής).

(...) Κατόπιν τούτων ερωτάται ο κύριος Υπουργός: Αντιλαμβάνεται την εμπλοκή που προκαλεί στην απορρόφηση των πόρων των νέων Ταμείων η διάσπαση εποπτείας των ωφελουμένων φορέων (Σώματα Ασφαλείας / πολιτικές Υπηρεσίες Ασύλου – Πρώτης Υποδοχής κ.α.) και άσκησης καθηκόντων στρατηγικού σχεδιασμού χρηματοδότησης στους τομείς της

εσωτερικής ασφάλειας, του ασύλου και της μετανάστευσης; Εάν ναι, πώς προτίθεται να την αντιμετωπίσει;

(Ερώτηση Ν. Δένδια για τους πόρους των ευρωπαϊκών Ταμείων Εσωτερικής Ασφάλειας και Ασύλου, capital.gr 20/4/15)

Ε, ας παραφράσουμε αυτό που λέει: δεν «*ανοίγει*» κανένα στρατόπεδο συγκέντρωσης. «*Ανοίγει*» μόνο η εποπτεία της χρηματοδότησής τους. Το «*πάρτι στα κέντρα κράτησης*» θα είναι πλέον πάρτι που οργανώνουν κι άλλοι. Αυτό μάλιστα. Είναι μια ειλικρινέστερη χρήση του όρου «*άνοιγμα*».

Αν μπορούσαμε να φτιάξουμε μια εικόνα της διαχείρισης των κονδυλίων για τη μετανάστευση από το ελληνικό κράτος, αυτή θα ήταν η εξής: το ελληνικό κράτος είναι ο κύριος μεσολαβητής των κοινοτικών κονδυλίων από την ΕΕ προς ένα σύνολο θεσμών και ιδιωτών στην Ελλάδα (από τους μπάτσους και τα ναυπηγεία μέχρι τους ιδιοκτήτες ακινήτων, τους ψυχολόγους και τις μκο). Φανταστείτε το σαν ένα υδάτινο ρεύμα που διακλαδίζεται σε ποτάμια και παραπόταμους θρέφοντας και το μικρότερο διαμερισμάκι. Το διακύβευμα των πρώτων μηνών της αριστερής διακυβέρνησης ήταν η αναδιακλάδωση αυτού του συστήματος, γιατί οι αριστεροί έχουν στόματα να θρέψουν (ειδάλλως γιατί τους ψηφίζουν;). Αυτό ακριβώς προσπαθήσαμε να περιγράψουμε στα παραπάνω.

Σε κάθε περίπτωση, μην μπερδεύεστε ούτε στιγμή: σε τούτο τον τόπο της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής αστάθειας, η μεταναστευτική πολιτική είναι από τις σταθερότερες, γιατί είναι κατά βάση εργατική πολιτική. Η άλλη σταθερή πολιτική του ελληνικού κράτους είναι η εξωτερική. Στο αμέσως επόμενο κείμενο, θα δούμε μάλιστα ένα φιλόδοξο κράμα των δύο.

1. «*Ομάδα κρούσης*» αστυνομικών κατά μεταναστών στην Αμυγδαλέζα, Το Βήμα, 17/2/2015.
2. Για τα ευρωπαϊκά ταμεία και τα κονδύλια έως το 2014, δεξ περιοδικό antifa #39, Ευτυχώς που «*υπάρχει πρόβλημα*»: σύντομη ιστορία της χρηματοδότησης του ελληνικού κράτους για τη «*διαχείριση*» των μεταναστών εργατών.
3. Μετ' εμποδίων υποδοχή ανήλικων μεταναστών, Εφημερίδα των συντακτών, 4/2/2015.
4. Εκπομπή «*Τελευταία Λέξη*» του Π. Τσίμα, Σκάι, 22/2/15.
5. Την Τρίτη ανοίγουν οι πύλες εξόδου της Αμυγδαλέζας, Καθημερινή, 19/2/15.
6. Για τον Γ. Νίτσα βλ. Όταν ο Στόχος πανηγυρίζει για τον Γεώργιο, Εφημερίδα των Συντακτών, 5/3/15.
7. Το παρασκήνιο και ο σάλος με τη διαταγή, Καθημερινή, 5/3/15.
8. Για τις καταγγελίες του Γ. Πανούση βλ. «*Μεγάλο πάρτι*» στα κέντρα κράτησης, Εφημερίδα των Συντακτών, 7/3/15.
9. Συνέχιση στη λειτουργία κέντρων κράτησης κλειστού τύπου, Καθημερινή, 17/3/15.
10. Ψάχνουν μεροκάματο μετά την Αμυγδαλέζα, Καθημερινή, 15/3/15.
11. Δες στο διαδίκτυο την ανακοίνωση της 14-03-2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - Γραφείου Ενημέρωσης στην Ελλάδα με τίτλο: Οι ευρωβουλευτές εγκρίνουν κονδύλια για το άσυλο, τη μετανάστευση και την επιτήρηση των συνόρων για την περίοδο 2014-2020 και Εγκρίθηκαν τα Ευρωπαϊκά Ταμεία για άσυλο, μετανάστευση, Αυγή, 27/3/2015.
12. Δες ενδεικτικά: Ασυνόδευτο ταξίδι, Καθημερινή, 4/4/15.
13. Μυτιλήνη... όπως Λαμπεντούζα, Καθημερινή, 1/4/2015,
14. Παραλαβή νέου σκάφους από το λιμενικό, τονίμα online 6/02/15.
15. Παραμύθι χωρίς δρόμο στον δεξιό Τύπο, Εφημερίδα των Συντακτών, 2/4/15.
16. Κυβερνητικό χάος με τη διαχείριση του προβλήματος, Καθημερινή, 19/4/2015.
17. Ετοιμάζονται οι δομές εντός και οι μάχες εκτός, Εφημερίδα των Συντακτών, 18/4/15.
18. Ψάχνει για θέσεις φιλοξενίας προσφύγων στις περιφέρειες, Εφημερίδα των Συντακτών, 21/4/2015.
19. Χριστοδουλοπούλου: «Υπό αυστηρούς όρους παροχή βοήθειας στους μετανάστες», Καθημερινή, 17/4/2015.